

OTVORENI, OPĆI, JAVNI, ANKETNI I PROJEKTNI,
U JEDNOM STUPNUJU, ANONIMNI, LOKALNI

NATJEČAJ

ZA IDEJNO URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKO RJEŠENJE
OBRAMBENOG PROSTORA OSJEČKE TVRĐE

Registarski broj natječaja: 129-22/OS-IUA/NJN

KATALOG IZLOŽBE NATJEČAJNIH RADOVA

04
05

RASPISIVAČ NATJEČAJA:

PROVODITELJ NATJEČAJA:

AGENCIJA ZA OBNOVU OSJEČKE TVRDE, OSIJEK

GRAĐEVINSKI I ARHITEKTONSKI FAKULTET OSIJEK

ROKOVNI:

Početak natječaja:
Postavljanje pitanja:
Predaja radova:

06. listopada 2022.
21. listopada 2022.
07. prosinca 2022.

NAGRADA (u neto iznosu):

I. NAGRADA:
II. NAGRADA:
III. NAGRADA:

128.000,00 kn
80.000,00 kn
48.000,00 kn

OCJENJIVAČKI SUD NATJEČAJA:

Predsjednik ocjenjivačkog suda:
Članovi ocjenjivačkog suda:

Željko Andrašić, dipl.ing.arh.
Nataša Bošnjak, dipl.ing.arh.
Sanja Scitovski, dipl.ing.građ.
Ranko Radunović, dipl.ing.arh.
doc.dr.sc. Željka Jurković, dipl.ing.arh.
Ivana Haničar Buljan, dipl.ing.arh.
prof.dr.sc. Kruno Miličević, dipl.ing.el.

Zamjenici člana:

Valerija Vuković Kondža, dipl.oec.
dr.sc. Ratko Vučetić, povj.umj.
mr.sc. Danijela Lovoković, dipl.ing.arh.
Marija Krajnović, mag.ing.arch.
Nikolina Raguž-Lučić, mag.ing.arch.

Tajnica natječaja:
Tehnička komisija:

CILJ I SVRHA NATJEČAJA

Cilj i svrha Natječaja je, analizirajući prostorne mogućnosti i prostorna ograničenja lokacije, prikupiti i dobiti najbolje funkcionalno i oblikovno rješenje za realizaciju planiranih sadržaja iz projektnog zadatka te predložiti namjene i sadržaje u anketnom dijelu Natječaja.

Očekuje se da će ponuđena urbanističko-arhitektonska rješenja doprinijeti afirmaciji povijesnog identiteta Tvrđe kao grada-tvrdave s unutarnjim pravilnim rasterom ulica, četvora ulazna vrata te složenim zrakastim sistemom velikih obodnih utvrda. Uređenje okolnog prostora Tvrđe, koje je predmet ovog Natječaja, trebalo bi biti kompatibilno s postojećim izgrađenim dijelovima Tvrđe, ali i dodana vrijednost turističkoj i kulturnoj ponudi Tvrđe i grada Osijeka.

Prvonagrađeno rješenje biti će podloga za izradu potrebne projektno-tehničke dokumentacije za uređenje lokacije i izgradnju podzemnih garaža u projektnom dijelu Natječaja. Lokacija i obuhvat Natječaja nalazi se dijelom istočno, južno, zapadno i dijelom sjeverno od osječke Tvrđe:

- na zelenoj površini između Tvrđe i Europske avenije, Trpimirove ulice na istoku i kolnog ulaza u Tvrđu na zapadu (za projektni dio)
- zelena površina zapadno i dio sjeverno od Tvrđe (za anketni dio).

Cilj izgradnje podzemne garaže je nadomjestiti što veći broj parkirališnih mesta koja su ukinuta uređenjem javnih površina Tvrđe i pretvaranjem Tvrđe u pješačku zonu. Parkirališna mjesta organizirati će se u podzemnoj etaži garaže ili parkinga kako bi se sačuvale zelene i druge površine oko Tvrđe.

Osim rješenja problema parkiranja, cilj natječaja je urediti parter i parkovne površine u zoni između graditeljskog sklopa Tvrđe i gradskih prometnica na način da se bastioni sklop Tvrđe, rekonstruira i prezentira na najbolji mogući način.

06

07

PODACI O PROSTORU

Lokacija projektnog obuhvata Natječaja nalazi se u središnjoj transverzalnoj komunikacijskoj osi Osijeka, između Tvrđe i Europske avenije na jugu i Trpimirove ulice na istoku. Danas je to zelena površina koja dijeli Tvrđu od gradskih prometnica i time ističe njenu posebnost omogućavajući kvalitene vizure na ovu povijesnu graditeljsku baštinu. Lokacija je izduženog oblika u smjeru istok – zapad, paralelna s Europskom avenijom, ograničena s dvije postojeće kolne prometnice – ulazima u Tvrđu.

Recentno uređivanje javnih površina unutar Tvrđe i rekonstrukcija infrastrukture za cilj ima izmjestiti motorni kolni promet izvan povijesnog dijela grada kako bi se očuvalo graditeljsko naslijeđe, ali se istovremeno time smanjuje dostupnost sadržajima u Tvrđi. U želji da se problem kolnog pristupa i rješavanja prometa u mirovanju riješi, Agencija za obnovu osječke Tvrđe pokrenula je javni urbanističko – arhitektonski Natječaj kojim se, osim rješenja problema prometa u mirovanju, traži cjelovito urbanističko-arhitektonsko i parterno-hortikulturno rješenje lokacije.

PROJEKTNI ZADATAK ZA ANKETNI DIO NATJEČAJA

U anketnom dijelu Natječaja moguće je predložiti manje intervencije (od manjih intervencija kao što su korištenje postojećih denivelacija za postavu mini amfiteatra ili sl.) do većih intervencija (iskopi i nasipi ili sl.). Zapadni dio i dio sjeverno od današnje Tvrđe (nekada je taj prostor bio dio obodnih utvrda) jedini ima prostorne mogućnosti za eventualne veće intervencije (iskope ili nasipe ili parterne naznake) nekadašnje fortifikacije (moguće i u obliku krajobraznog uređenja – integracije u sustav parkova). U anketnom dijelu je moguće predložiti i druge javne sadržaje i namjene funkcionalno, oblikovno i prostorno primjerene otvorenom, prostranom, neizgrađenom prostoru. Autorima se u anketnom dijelu Natječaja daje sloboda za predlaganje namjena i oblika intervencija, a što ovisi o autorskom rješenju i koncepciji natječajnog rada.

Ovaj dio obuhvata Natječaja zadire u zaštićeni spomenik parkovne arhitekture Perivoj kralja Tomislava te je iz tog razloga taj dio Natječaja utvrđen kao anketni, kako bi se, sukladno rezultatima Natječaja, u dalnjoj proceduri uskladili uvjeti zaštite prirode i natječajno rješenje za taj prostor u smislu njegovog dalnjeg krajobraznog i hortikulturnog uređenja, što može uključivati i intervencije bioraznolikosti, sadnju dodatnog drveća, grmlja i sl. Natjecateljima se daje sloboda u predlaganju

rješenja ovog dijela Perivoja, budući će se revidirati ili donijeti novo rješenje o zaštiti. Natjecatelji trebaju poštivati opće uvjete zaštite prirode i odredbe za provođenje UPU-a osječke Tvrđe.

Postojeće dječje igralište može se, ali ne mora zadržati. Moguće je predvidjeti ga na novoj lokaciji, kao *edukativno, zeleno* i sl., ovisno o cjelokupnom konceptu. Ocjenjuje se da je namjena poput dječjeg igrališta u ovom prostoru dobrodošla, budući da osigurava njegovo dnevno korištenje i korištenje više generacija građana.

PROJEKTNI ZADATAK ZA PROJEKTNI DIO NATJEČAJA

Dio južno i jugoistočno od Tvrđe prostorno je limitiraniji, geometrijski izdužen, lociran između prometnica i tvrđavskih zgrada. Nekadašnju fortifikaciju moguće je u znatno manjoj mjeri naznačiti plitkim nasipima i iskopima, ali se cjelina utvrde (posebno sedam bastiona) može prezentirati putem suvremenih interaktivnih i digitalnih tehnologija, što sve ovisi o autorskom rješenju i koncepciji natječajnog rada. Vezano uz navedeno, a analizirajući povijesni kontekst, svrha i obaveze projektnog dijela Natječaja su sljedeće:

- Radi racionalnosti izvedbe i održavanja, potrebno je projektirati jednu (najviše dvije) podzemne (ukopane ili poluukopane) garaže (ulaz iz Kuhačeve ulice, ako su dvije drugi ulaz je iz Franjevačke), budući da se sadašnji istočni kolni ulaz u Tvrđu iz Trpimirove ulice ukida. Ravni ili blagi kosi krov garaža obavezno treba biti ozelenjen, a preferira se poluukopana garaža radi mogućnosti prirodnog osvjetljenja i ventiliranja, no nije uvjet. Predvidjeti maksimalno mogući broj parkirnih mjesta.
- Parterno i hortikultурно urediti prostor južno i istočno od Tvrđe, s mogućnošću lociranja manjih arhitektonskih zahvata postavljanja urbane opreme (paviljoni, nadstrešnice i sl.) za odmor, rekreaciju, kulturu, edukaciju i sl.
- Potrebno je rješenje prilagoditi projektu uređenja prostora Bastiona Sv. Karla i Carskih (donjogradskih) vrata (istočni ulaz u Tvrđu).
- Obavezna je minimalno parterna *in situ* prezentacija Novogradskih vrata (južni ulaz u Tvrđu).
- Obavezna je minimalno parterna *in situ* prezentacija Valpovačkih vrata (zapadni ulaz u Tvrđu).
- Cjelinu prostora parterno, krajobrazno i hortikultурno urediti te opremiti urbanom opremom (ne mora biti tipska), uz mogućnost manjih nasipa ili iskopa kao naznake nekadašnje fortifikacije.

08

09

REZULTATI NATJEČAJA

Na natječaj, koji je trajao od 06. listopada 2022. do roka za predaju natječajnih radova 07. prosinca 2022., pristigla su tri rada.

Nakon analize i pojedinačnog pregleda svih pristiglih radova Ocjenjivački sud je, na III. sjednici održanoj 10. prosinca 2022., u prostorijama Agencije za obnovu osječke Tvrđe, Kuhačeva 29 u Osijeku, jednoglasno donio sljedeću Odluku o dodjeli nagrada:

I. NAGRADA U NETO IZNOSU 128.000,00 kn

dodjeljuje se radu pod šifrom „02“

– Autori: **AG PLANUM d.o.o. Zagreb**

Marko Cvjetko, Zagreb

Miron Hržina, Zagreb

Ivica Kresić, Zagreb

Dunja Sloković, Pazin

Elena Tikvić, Zagreb

II. NAGRADA U NETO IZNOSU 80.000,00 kn

dodjeljuje se radu pod šifrom „03“

– Autori: **Tanja Goleš**, Zagreb
Antonija Milovac, Zagreb

III. NAGRADA U NETO IZNOSU 48.000,00 kn

dodjeljuje se radu pod šifrom „01“

– Autori: **Ian Kruezi**, Zagreb
Magdalena Runje, Osijek
Ana Vračević, Trnava

PRIKAZ NAGRAĐENIH RADOVA

I. NAGRADA 128.000,00 kn neto

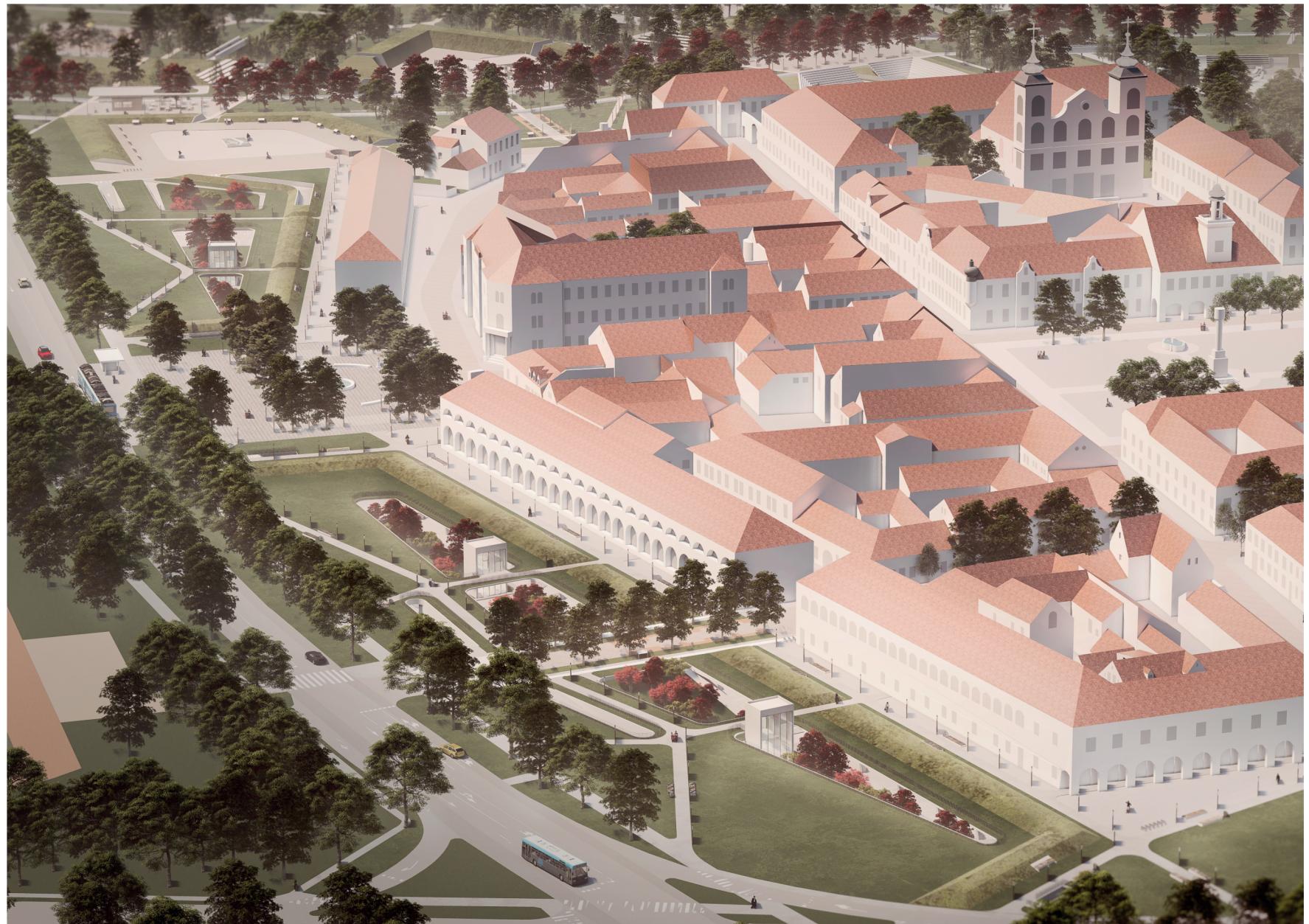
RAD POD ŠIFROM 02

Autori: **AG PLANUM d.o.o. Zagreb****Marko Cvjetko**, Zagreb**Miron Hržina**, Zagreb**Ivica Krešić**, Zagreb**Dunja Sloković**, Pazin**Elena Tikvić**, Zagreb

Rad je u najvećoj mjeri zadovoljio tražene natječajne kriterije, kako za anketni, tako i za projektni dio. Predložena etapnost, kao i diferenciranje u oblikovnom i funkcionalnom smislu anketnog i projektnog dijela je jasno, logično i funkcionalno vrlo korektno riješeno. Iz analitičkih uvodnih razmatranja proisteklo je urbanističko rješenje mapiranja povijesnih slojeva, a temeljem toga raspored sadržaja.

Posebno vrijednim za grad ocjenjuje se formiranje „brze“ poveznice sjever - jug / izlomljene pješačke promenade u anketnom dijelu Projektni dio je funkcionalno dobro projektiran, uz kvalitetno prometno rješenje jednosmjernog kolnog prometa u prirodno ventiliranoj garaži. Nadzemno, oblik garaže je kreativno iskorišten za repliciranje povijesnih formi i oblika, uz formiranje atraktivne denivelacije terena.

U anketnom dijelu položaji bastiona i revelina prezentirani su *in situ* nasipima različitih visina između kojih su različiti sadržaji. Ocjenjuje se da bi broj tih sadržaja mogao biti manji u korist zelenih ploha, zadržavajući konture i oblike izvornog oblikovanja bastionog sklopa, kao što je i predloženo.

14
15

II. NAGRADA 80.000,00 kn neto

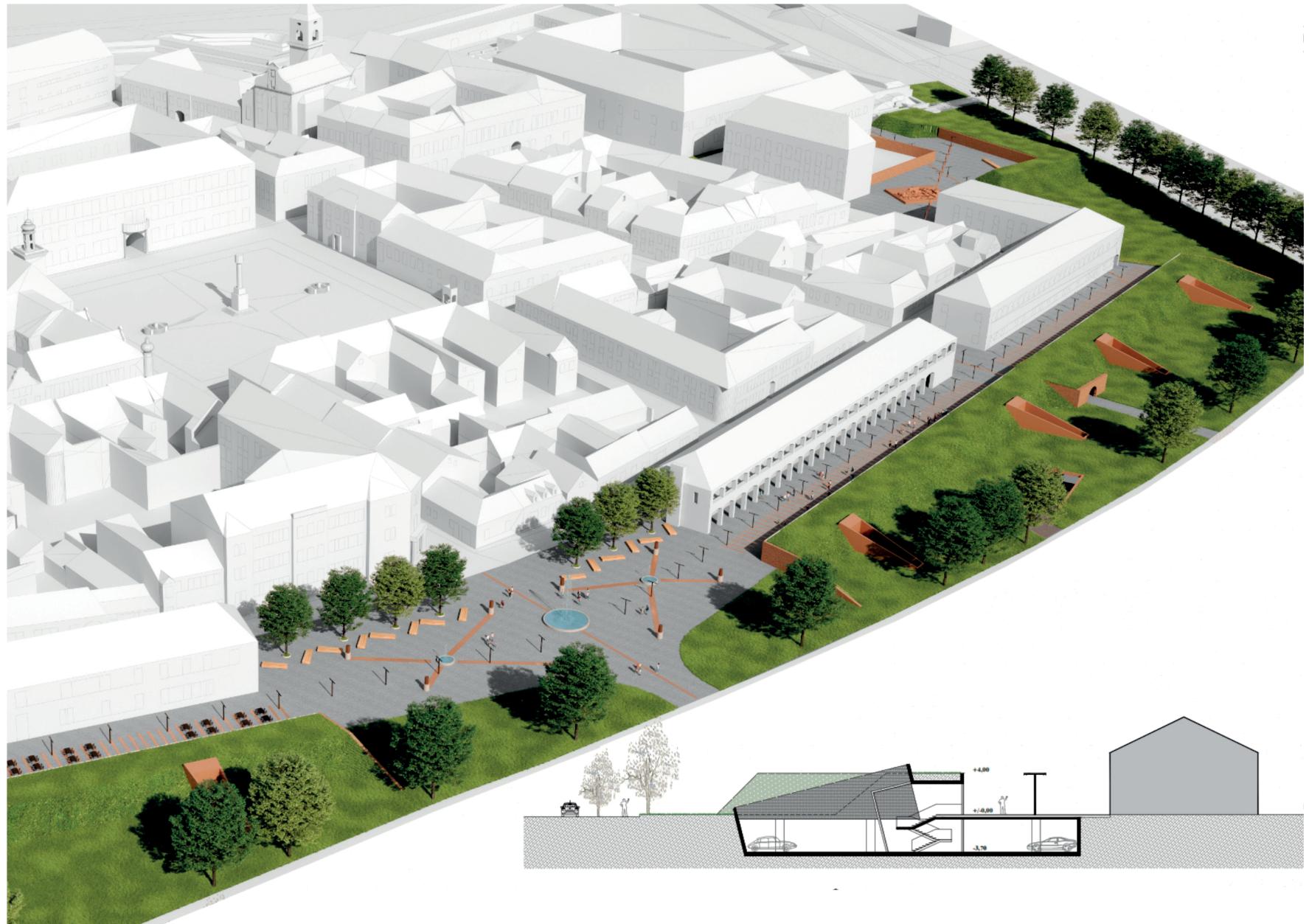
RAD POD ŠIFROM 03

Autori: **Tanja Goleš**, Zagreb**Antonija Milovac**, Zagreb

Autor kvalitetno analizira povijesno i zatečeno stanje te na očuvanju oblikovnog stanja distanciranosti Tvrđe od grada afirmira metodu prezentacijske rekonstrukcije nekadašnjih fortifikacijskih elemenata. Kvalitetnim se ocjenjuje rješenje anketnog dijela Natječaja koji je funkcionalno i oblikovno predložen kao javni park s dominantnom strukturom nadzemne šetnice. Na potpuno travnatoj površini nisu predviđeni sadržaji i komunikacije koje bi osigurale intenzivnije i funkcionalnije korištenje plohe terena javnog parka. Izostala je i pješačka povezanost Tvrđe (Valpovačkih vrata) s prostorom javnog parka zapadno od Tvrđe te s Europskom avenijom.

Nasuprot sadržajima deficitarnom javnom parku, projektni dio Natječaja (prostor južno od Tvrđe) prekapacitiran je površinom i sadržajima, odnosno gustoćom izgradnje. Najupitnijim se ocjenjuje formiranje nove ulice s obodnim ugostiteljskim sadržajima u novoj građevini (garaži). Predlaganje novog pristupa garažama iz Europske avenije je neprihvatljivo. Ideja zatvorenosti i odvojenosti Tvrđe od obodnog prostora (u širem obuhvatu i od Grada) je prihvatljiva zbog reinterpretacije vizura nekadašnjeg stanja.

Predloženi materijali su dobro odabrani. Integriranje, odnosno proširenje Rondela velikana je kvalitetan prijedlog.

III. NAGRADA 48.000,00 kn neto
RAD POD ŠIFROM **01**

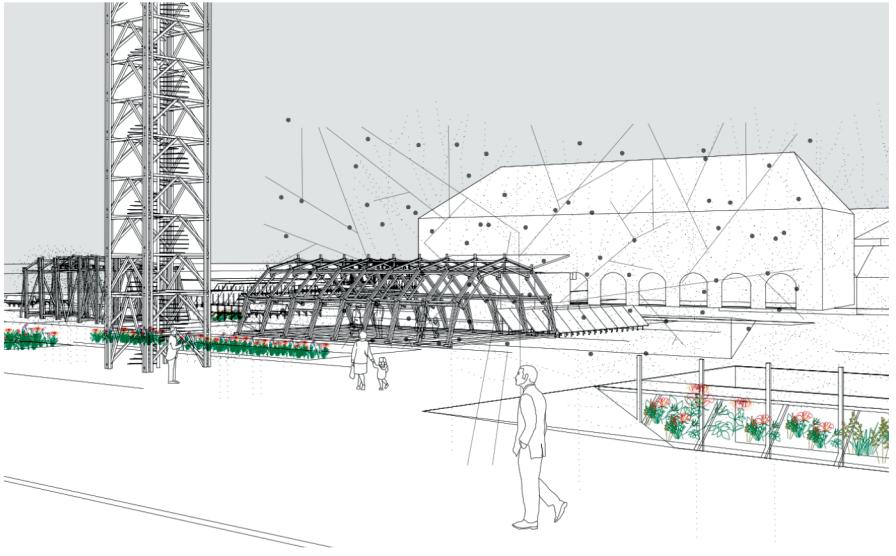
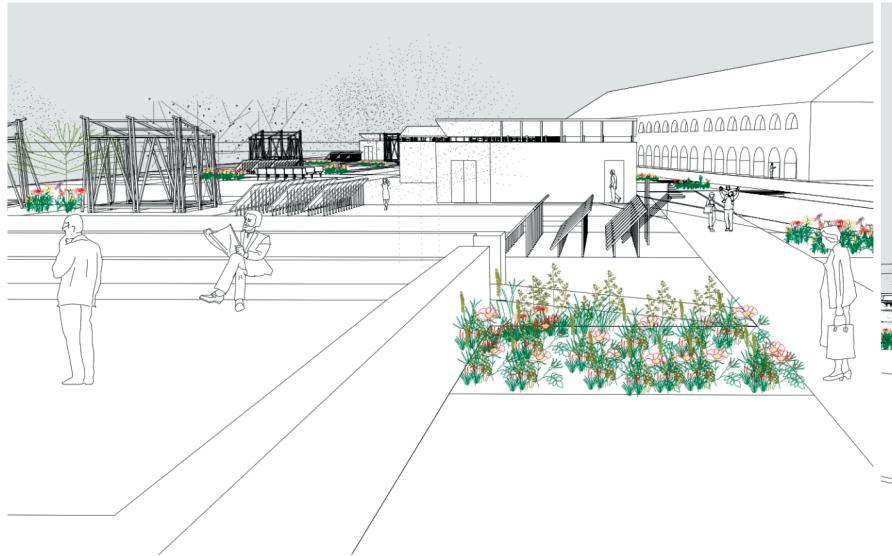
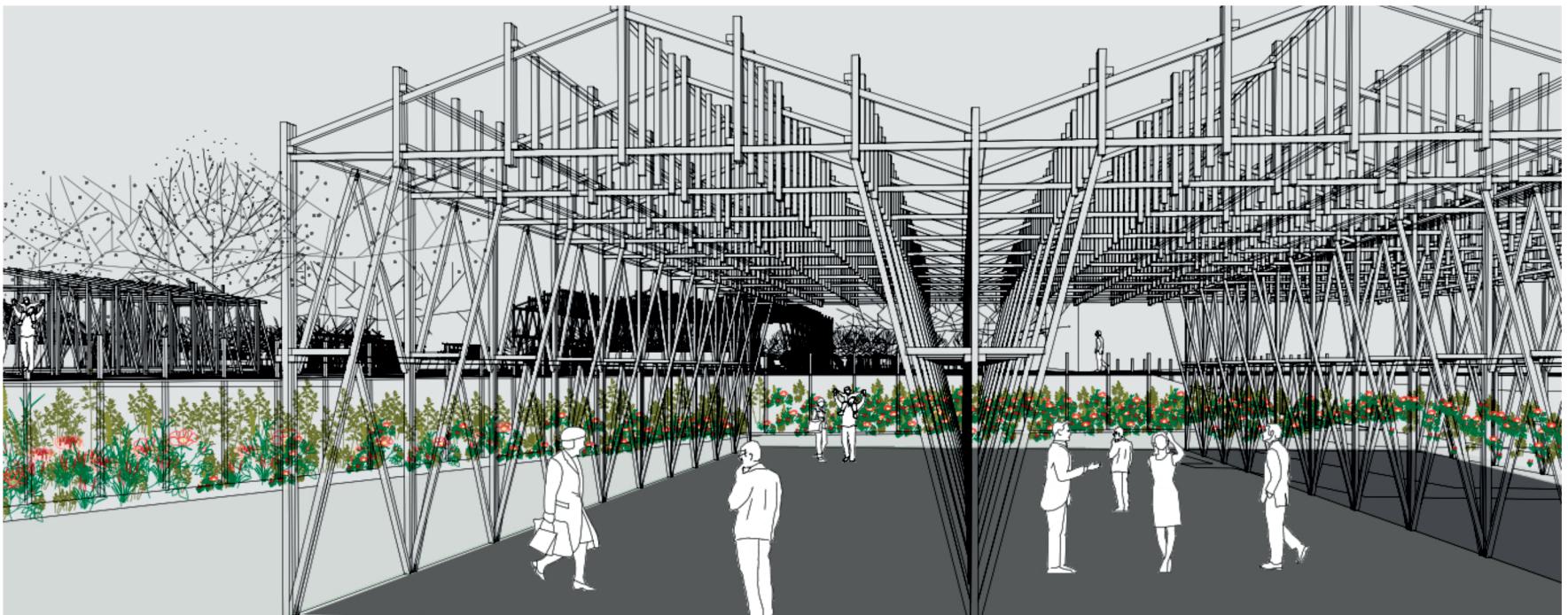

Autori: **Ian Kruezi**, Zagreb
Magdalena Runje, Osijek
Ana Vračević, Trnava

Autor je ponudio koncept rješenja koji dosljedno provodi i na projektni i na anketni dio natječaja. U ortogonalno postavljena polja locira trajne i povremene sadržaje što doprinosi različitom funkcionalnom korištenju prostora. Međutim, ovako dosljedno provedeni koncept ne korespondira s povijesnim prostorom Tvrđe, ne afirmira ga, a upitna su i pojedina mikroarhitektonska rješenja (npr: tržnica minorizira postojanje arheoloških ostataka turske kule u Kuhačevoj ulici; postavljanje izložbe o povijesti Tvrđe u uskoj i dugačkoj denivelaciji...). Pohvaljuje se precizna razrađenost arhitektonске nadzemne urbane opreme. Nije jasno vidljiva prezentacija Carskih vrata.

Autor navodi da je naglasak na sadržaju i na događaju, a ne na fizičkoj manifestaciji arhitekture. Arhitektura (uvođenje partera) na taj način postaje promjenjivi prostorni okvir gradskog života. Polje kao konzervativno provedeni koncept za cijelu zonu obuhvata Natječaja po mišljenju Autora odgovara na ključna pitanja održivog života u 21. stoljeću.

Ocenjivački sud smatra ovakav pristup opravdanim. Rad je većim dijelom zadovoljio natječajne kriterije, dok je predlaganjem suvremenog i zanimljivog transformabilnog koncepta zasluzio posebnu pažnju Ocenjivačkog suda.

22
23

Izdavač:

AGENCIJA ZA OBNOVU OSJEČKE TVRĐE
Franje Kuhača 29, Osijek

Za izdavača:

ŽELJKO ANDRAŠI

Tekst kataloga:

GRAĐEVINSKI I ARHITEKTONSKI FAKULTET OSIJEK

Priprema i postav izložbe:

AGENCIJA ZA OBNOVU OSJEČKE TVRĐE

Oblikovanje, fotografija i
grafička priprema:

ZVONIMIR BONJAJ

Tisk:

GRAFIKA

Naklada:

300 primjeraka

siječanj 2023.